

31-8-93
**Werkgroep voor Vogel- en Natuurbescherming
Midden-Brabant**

PEREGRIJN

2e jaargang nr.7 augustus 1993

PEREGRIJN

Periodiek van de Werkgroep voor Vogel-
en Natuurbescherming Midden-Brabant.

Redactie: Herman Petermeijer
Ad van Poppel

Redactieadres: Anna Paulownahof 144
5038 VW Tilburg
013-425388

Dagelijks bestuur van de vereniging.

Voorzitter: Nico Hilgers 04241- 4258
Secretaris: Krijn Jan Provoost 073-149231
Penningmeester: Frank van den Oetelaar 04242-88486

Contributie.

Gewone leden	f 40,- per jaar
Huisgenoot leden	f 20,- per jaar
Leden tot 25 jaar	f 20,- per jaar

Leden ontvangen Peregrijn gratis

UITNODIGING

voor de vergadering van de Werkgroep voor Vogel- en
Natuurbescherming Midden-Brabant op Dinsdag 31 augustus 1993.

Plaats: De Schaapjes, Oisterwijkse dreef 12, Haaren. 04242-15735.

Aanvang: 20.00 uur.

A G E N D A

1. Opening en mededelingen.
2. Vaststelling verslag vergadering van 29 juni 1993.
3. Postbespreking.
4. Evaluatie diverse tellingen.
5. Activiteiten winterseizoen -tellingen.
 - landschapsonderhoud.
 - lezingen en ekskursies.
6. Rondje waarnemingen.
7. Rondvraag en sluiting.

Verslag ledenvergadering WVN Midden-Brabant d.d. 29 juni 1993

Aanwezig: G. v.d. Kaa, N. Hilgers, K. Provoost, J. Swaans,
A en S. van Poppel, J. v. Rijswijk, V. Retel Helmrich,
F (jr) en F (sr) v.d. Oetelaar, R. Backx, J. Paymans,
B. Mertens, K. Ketelaars, F. v.d. Meer, H. v. Loon,
H. Petermeyer, H. v. Lieshout, C. v. Laarhoven.
Afwezig met bericht: L. Hilgers, R. Smulders, C. v. Wely.

1. Opening en mededelingen

Nico heet iedereen welkom en vermeldt de "afwezigen met bericht".

2. Verslag vergadering 25 mei 1993

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag wordt het volgende opgemerkt/afgesproken:

- De gemeente Goirle is beheerder van Katsbogten.
Roos probeert contact met de gemeente te leggen om voor het volgend seizoen een oeverwaluwwal te realiseren en een afrastering om deze te beschermen.
- Krijn heeft een brief naar de Midden-Brabantse gemeenten gestuurd over het "schaven" van wegbermen, waarin het adres van de Landbouwuniversiteit is opgenomen.
- De brief aan waterschap De Dommel over het maaien van de sloten in De Mortelen moet nog weg (Krijn).

3. Postbespreking

- uitnodiging voor opening Milieu Educatie Centrum Midden-Brabant te Tilburg op 3 juli 1993. Herman en Victor gaan erheen.
- Krijn bestelt kwartetten voor leden bij Stichting Emos.
- Er is een lovende bespreking van Vogels in Midden-Brabant het blad van de Franse ornithologen verschenen. Met name de populaire schrijfstijl wordt geprezen.

4. Bestuursmededelingen

- Het voorstel wordt gedaan om Krijn -tussentijds- als opvolger voor Loek aan te wijzen als secretaris. Hiermee wordt ingestemd.
- Vervolgens worden de belangrijkste afspraken uit de bestuursvergaderingen genoemd. (worden apart genotuleerd en zijn voor iedereen bij Krijn ter inzage)

5. Voortgang tellingen/inventarisaties

Huiszwaluwen

Resultaten van waarnemingen (Roos, Frits, Nico) worden aan Gerard doorgegeven. Afgesproken wordt dat Nico met Kees naar Moergestel gaat i.v.m. afgestoten nest. Jan P gaat inventariseren in De Moer.

Roos meldt dat in Breehees de kunstnesten het eerst bezet werden.

Er zijn geen reacties op oproep voor melding nesten in plaatselijke pers.

Oeverzwaluwen

Bewoonde nesten:

- Katsbogten: 1 à 2
- Leemputten: 29
- M. Brabant: 122 (med. Miek Slikkerveer)

Regenwulpen

Geen nieuwe meldingen.

Mortelen

Geconstateerd wordt dat de systematische inventarisatie in het begin goed liep maar later wat minder is geworden.

In de evaluatie zal hieruit lering worden getrokken voor de volgende twee jaar.

Om het jaar nog een beetje goed te maken wordt afgesproken: 5 juli, 21.00 uur, avondtelling en 11 juli, 6.00 uur, ochtendtelling.

Verder zijn tijdens de inventarisaties 1 kwartelkoning, 1 draaihals, 3 nesten uitvliegende Haviken en slechts

7 Geelgorzen geconstateerd.

Dodaars

Op het Diaconiven (1 koppeltje), Witven (koppeltje met 3 jongen), Goorven (1 koppeltje) en Flaasven (1 koppeltje), als nieuwe waarneming gemeld.

Korhoen

L en D. Duinen: 2 hanen bevestigd; Oirschotse Heide: onbekend, eerder 2 hanen; Regte Heide: 3 hanen; Kampina: geen waarnemingen.

Naar aanleiding hiervan wordt gevraagd of er nog uitzettingen van exemplaren uit Ierland/Schotland overwogen worden. Wellicht horen we hierover meer tijdens de presentatie van het Korhoen-project, dit najaar, in het Rielse Hoefke.

Kerkuilen

Gerard meldt 17 nesten van Kerkuilen in M. Brabant, waarvan 1 "vrij" en 16 in kasten. Er zijn 84 jongen geringd.

6. Rondje waarnemingen

Jan P: IJsvolgers Rietven; Jo/Cis: Bruine Kiekendief De Brand; Victor: Bergeend met jongen Flaasven.

7. Rondvraag

- Ad vraagt dringend om ingevulde fenologie lijsten en waarnemingskaarten in te leveren.
- Herman wijst op een goedkope uitgave van SOVON-Atlas bij V&D Tilburg.
- Voorts beveelt Herman Neeltje Jans aan voor een dagtocht (o.a Dwerf Stern)
- Victor wijst op een anti-jacht-artikel in het blad van Brabants Landschap. Victor zal een ondersteunende brief aan de Stichting voorbereiden.

8. Sluiting en daarna kaas en zo.

Krijn

WAARNEMINGEN

De volgende waarnemingskaarten werden voor opname in het waarnemingenarchief ontvangen:

Bergeend	22-06-1993	3 De Utrecht, Flaes (q+2 juv.)	VRH
Boomvalk	26-05-1993	1 Rovertse Heide	AvP, SvP
	11-07-1993	1 De Utrecht	VRH
Bosrietzanger	06-05-1993	2 De Brand	CvL, JS
Bruine kiekendief	20-05-1993	1 De Brand	CvL, JS
	11-07-1993	1 De Utrecht (q)	VRH
	08-08-1993	1 Tilburg, Griegstraat (overtrek. ♂)	AvP
Canadese gans	03-04-1993	2 Kampina, Flesven	JP
Dodaars	12-05-1993	3 Rovertse Heide	AvP, SvP
	22-06-1993	6 Neterselse Heide (3 paartjes)	VRH
Geelgors	22-06-1993	2 Neterselse Heide	VRH
	11-07-1993	1 Rovertse Heide (zingend ♂)	VRH
Groenpootruiter	12-05-1993	3 Rovertse Heide	AvP, SvP
Kl.bonte specht	06-05-1993	1 De Brand	CvL, JS
Korhoen	31-01-1993	3 Rechte Heide (3 ♂)	VRH
	20-04-1993	2 Loonse- en Drunense Duinen (2 ♂)	JP
Kruisbek	07-08-1993	1 Loonse- en Drunense Duinen	AvP
Kuifeend	22-06-1993	1 De Utrecht, Flaes	VRH
Regenwulp	30-04-1993	1 Rovertse Heide	VRH, JS
Roodborsttapuit	22-06-1993	4 Neterselse Heide (uitgevlogen jong)	VRH
Paapje	12-05-1993	1 Rovertse Heide	AvP, SvP
Patrijs	29-04-1993	3 Banisveld	CvL, JS
	30-04-1993	2 Leemputten	CvL, JS
	05-05-1993	4 Leemputten	CvL, JS
Slobeend	12-05-1993	1 Rovertse Heide	AvP, SvP
Sprinkhaanrietz.	06-05-1993	1 De Brand	CvL, JS
Tapuit	12-05-1993	9 Rovertse Heide	AvP, SvP
Wespendief	08-08-1993	1 Tilburg, Griegstraat	AvP
Zomertaling	12-05-1993	2 Rovertse Heide	AvP, SvP

Ingevulde waarnemingskaarten werden ontvangen van: Cis van Laarhoven (CvL), Jan Paijmans (JP), Ad van Poppel (AvP), Sheila van Poppel (SvP), Victor Retel-Helmrich (VRH), en Jo Swaans (JS).

Ad van Poppel.

WERKGROEP LANDSCHAPSBEHEER:

Beheersverslag winterseizoen 1992 / 1993.

Er zijn door de werkgroep landshapsbeheer van de vogelwerk-groep het afgelopen seizoen diverse werkzaamheden voor de Stichting Het Noordbrabants Landschap uitgevoerd.

Project 1. De Brand: Opp. 1 ha.

Het eerste karwei bestond uit het vrijzetten van een beukenbos in de naaste omgeving van De Brand, plaatselijk genaamt de Tweede Klamp. Dit was een beukenbos gemengd met larixen van de zelfde leeftijd, met het gevolg dat de veel hogere larixen op veel plaatsen het beukenbos gingen overheersen.

We hebben hier gedurende 5 zaterdagen met gemiddeld 7 mensen gewerkt. Per gewerkte zaterdag is er door iedereen gemiddeld 5 uur gewerkt, zodat we hier in totaal:
 $5 \times 7 \times 5 = 175$ uur gewerkt hebben.

Project 2. De Brand, Het Gommelen.

Het tweede karwei bestond uit het knotten van een aantal wilgen op diverse plaatsen.

In De Brand in de omgeving van Het Gommelen hebben we op 3 plaatsen in totaal 105 stuks wilgen geknot.

In de omgeving van Biezenmortel (Hoornmanken Tiend) hebben we ongeveer 160 grote en kleine wilgen geknot.

En in het Helvoirts Broek zijn ook nog 18 zware wilgen geknot. In totaal zijn er dit seizoen 283 wilgen geknot.

We hebben hier in totaal 3 zaterdagen met gemiddeld 7 mensen gewerkt.

$3 \times 7 \times 5 = 105$ uur.

Project 3. De Brand: Opp. 1 ha.

Hier hebben we uit een vrij laag gelegen gemengt bos de larixen die hier in stonden omgezaagd, zodat het hieronder groeiende loofhout meer kans krijgt om uit te groeien.

Hier hebben we gedurende 5 zaterdagen met gemiddeld 6 mensen gewerkt.

Totaal: $5 \times 6 \times 5 = 150$ uur.

Project 4. De Brand:

Hier hebben we langs de Zandkantse Leij 65 wilgen en 10 elzen geknot.

We hebben hier 1 dag met 8 mensen gewerkt.

Totaal: $1 \times 8 \times 5 = 40$ uur.

Project 5. Esch Opp. 3 ha.

Hier hebben we in een bosperceel dat overwegend bestond uit grove dennen, en een gedeelte corsicaanse dennen een zware dunning uitgevoerd, om de natuurlijke ondergroei van inlandse eiken en berken die hier op veel plaatsen al aanwezig was meer de kans te geven.

Ook zijn een aantal amerikaanse eiken die hier en daar sterk begonnen te overheersen verwijderd, ten behoeve van de inlandse soorten.

Dit karwei waar we aanvankelijk van dachten dat we hier vrij snel mee klaar zouden zijn, heeft het meeste tijd in beslag genomen.

Het was een vrij moeizaam karwei, omdat we hier het gezaagde hout over behoorlijke afstanden met de tractor uit het bos moesten rijden. Ook hebben we hier enkele malen "bandenpech" gehad, zodat dit het nodige oponthoud had. En bovendien verliep de werving van het personeel de laatste zaterdagen iets moeizamer vanwege andere bezigheden van de diverse leden.

In totaal hebben we aan dit karwei 10 zaterdagen gewerkt, waarbij het aantal mensen per zaterdag varieerde van 4 tot 13 personen.

Totaal: $10 \times 7 \times 5 = 350$ uur.

Overigens hebben we hier een niet begrote financiële strop gehad, omdat er ongeveer 15 stère hout weggehaald is door onbekenden.

Totaaloverzicht gewerkte uren:

Project 1: Larix zagen.	175 uur.
Project 2: Wilgen knotten	105 uur.
Project 3: Larix zagen.	150 uur.
Project 4: Wilgen knotten.	40 uur.
Project 5: Dunning grove dennen.	<u>350 uur.</u>

Totaal: 820 uur.

"Help, ... de Hoornaar!"

(door Frans Hoefnagels, natuurhistorisch museum De Peel)

Wie kent ze niet, de fabeltjes die de volksverleerling ons van geslacht op geslacht doorgeeft: vlinders besmetten melk en boter, zodat de Duitsers nu nog praten over "Schmetterling" en de Engelsen over "Butterfly". Grote libellen of glazenmakers raken verward in ons hoofdhaar, wat ze met hun blinkende "glazen" vleugels kunnen afsnijden en daarbij soms ernstige verwondingen kunnen toebrengen, vandaar de naam "Glas- of hoarsnijders".

De betekenis van "Hoar" heeft hier echter niets te maken met hoofdhaar maar is een oude naam voor hakhoutbos, de plaats waar gekapt en levens gestookt wordt. Uit hoar ontstond later de naam "haard". We dwalen af en daarom het volgende insect "De hoornaar", waarvan men zegt dat drie steken een mens en zeven steken een paard kunnen doden. Ook het gezegde: "Zes wespen en zeven heurzen kunnen een perd beteuren", getuigt hiervan. Vrij vertaald betekent dit dat zes wespen en zeven hoornaars een paard gek kunnen maken. Jammer voor de labmuizen die als proefobject moesten dienen. Maar daarbij kwam aan het licht dat zes hoornaars nodig waren om een muis te doden.

Sociaal dan de mens

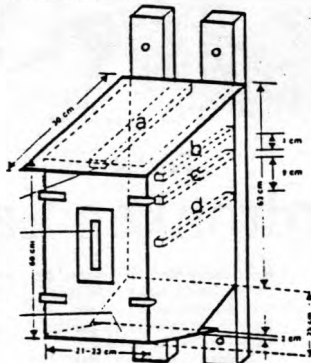
"De valk onder de insecten" zoals men de hoornaar ook wel noemt is onze grootste wespensoorst met een grootte van vier cm. Het zijn sociale dieren die in een staat leven. Dit in gebieden waar het matig warm en niet te nat is. Van de naam Hoornaar verwijst het eerste deel "hoor" naar "haor" ofwel de strek waar ze zich van huis uit in ophield n.l. het (hakhout)-bos. Ze wordt daarom plaatselijk ook wel eens boswesp genoemd overigens is de boswesp een andere soort die echter veel kleiner is.

In lichte en jonge bossen moeten wel een paar oude grens- of perceelbomen staan, want die grote holle bomen heeft de koningin nodig om haar nest te stichten. Helemaal heeft de moderne bosbouw geen boodschap aan zogenaamde haardbossen en al evenmin aan oeroude perceelbomen.

Wie zal de koningin kwalijk nemen dat ze voor het stichten van een staat een vogelnestkast kraakt? In het voorjaar gaat de koningin op zoek naar een holle boom, schoorsteenteg of ander geschikt nestplaats en maakt daar met gekauwd hout haar nest wat lijkt op het nest van de gewone wesp. Ze legt in het begin een beperkt aantal eijes waarvan de larven als ze uitgekomen zijn worden gevoerd met een soort vleespapje wat bestaat uit voorgewerkte insecten die de Hoornaar heeft gevangen. Nadat de larven volgroeid zijn, gaan ze verpoppen en na enige tijd verschijnen hieruit de volwassen werksters. De cyclus duurt

ongeveer vier weken. Nu nemen deze werksters alle werkzaamheden van hun moeder over zoals het bouwen van de horizontale raten met behulp van fingegekauwd hout, het voeden van de larven en het schoonhouden van het nest. De koningin houdt zich nu vooral bezig met het leggen van eijes, en zo groeit de staat gestaag. In de zomermaanden moeten de Hoornaars

venslicht. Ze verlaten het nest en keren niet meer terug. Alle Hoornaars inclusief de darren sterven nog voor de winter, alleen de jonge bevruchte koninginnen zoeken een beschermend plekje en stichten in het voorjaar een nieuwe staat.

naars duizenden insecten vangen om hun broed te kunnen voeden. Tijdens het voeden scheiden de larven een zoets sirof al welke weer wordt opgenomen door de werksters zodat deze op hun beurt weer worden voorzien van de nodige brandstof om te vliegen.

Dit gedrag vertonen alle sociale wespen, hieruit valt dan ook eenvoudig te verklaren dat wij eigenlijk nooit echt last hebben van wespen totdat de staat volgroeid is en er geen of weinig larven meer aanwezig zijn n.l. de tijd dat de jonge darrenwespen en koninginnenwespen worden geboren.

In die tijd n.l. augustus en september zwerven veel werkster doelloos rond en zijn op zoek naar zoetigheid en we kennen deze als de "Limonadewesp".

De prooien die de Hoornaar vangt zijn veelal andere insecten zoals vliegen en muggen maar ook wespen. Dus beesten waarvan wij overtuigd zijn dat ze wel eens lastig of onhygiënisch zijn. Vooral vliegen zijn een lekkernij.

Vooral worden de kop, de poten en de vleugels afgebeten en het lichaam wordt fingegekauwd en als vleesbri aan de larven gevoerd. Onderzoek bracht aan het licht dat een Hoornaarstaat in een boomgaard, het spuiten van chemische bestrijdingsmiddelen overbodig maakt. Als een soort eco-politie zwermen de Hoornaars door de boomkronen en iedere vlieg, worm of made is een welkome aanvulling op het menu.

In augustus bestaat de staat uit zo'n 600 Hoornaars en is het nest zo'n 50 cm groot. Vanaf september worden er geen werksters meer geboren. Nu zien de darren en jonge koninginnen het le-

hoekje is aan te bevelen. Hang ze niet te laag op zodat aanvliegende Hoornaars het u nooit lastig kunnen maken, een hoogte van ruim twee meter is prima.

De Hoornaar is onze grootste wespensoorst en staat bekend als weinig agressief. Ze kunnen echter wel degelijk steken, vooral bij verstoring van hun nesten. Dit geldt echter voor alle wespensoorsten. Veel mensen zijn daarom ook angstig voor wespen in het algemeen. Deels is deze angst terecht omdat sommige mensen sterke allergische reacties kunnen vertonen bij het oplopen van een steek. Bij benauwdheid of tekenen van flauw vallen moet dan ook altijd onmiddellijk een dokter worden gewaarschuwd. Daarom kan het wel eens nodig zijn om wespencolonies op te laten ruimen, vooral als ze in de buurt van de voor- of achterdeur zitten of bij het terras of plaatsen waar kinderen spelen. Adressen van mensen, in de regel imkers die u hiervoor kunt inschakelen zijn veelal bekend bij de diverse gemeentes of woningbouwverenigingen. Ook kunt u bellen naar het Museum Asten (tel.: 04936-91865) of rechtstreeks naar de Museum-imker (tel.: 04936-91356).

Bescherming

Stel dat we een Hoornaarsnest ontdekken in een nestkast. Niet vernielen en het nest ook tijdens de winter in de kast laten zitten. Soms brengt een koningin in zo'n kast de winter door, terwijl een zeldzaam keversoorst, de Hoornaarkever, eveneens in dat oude nest overwintert. Verstandige tuinmannen of tuinverhuurders gebruiken de Hoornaar om schadelijke insecten te verdelgen en timmeren een nestkast voor de Hoornaars. De ideale maten zijn: 60 cm hoog, 25 cm breed en 25 cm lang. Bevestig onder het dak een latje zodat de koningin gemakkelijk een begin kan maken. De opening aan de voorkant is niet rond maar bestaat uit een verticale sleuf met een lengte van 12 cm en een breedte van 2 cm. Maak in de bodem enkele gaatjes voor de ventilatie.

Informatie

Een voorbeeld aan deze kast is te zien in het Natuurhistorisch Museum "De Peel" aan de Ostaestraat 23 te Asten waar ze hangt tegen de insectenmuur in de bloemen- en kruidentuin. Hier zijn ook werktekeningen van deze kast verkrijgbaar. Het plaatsen van een dergelijke nestkast achter in de tuin is een rustig schaduwrijk

Te voet

Verdronken Land

Het polderweggetje voert langs de groene maar verder kale Scheldedijk. De polder is verlaten, nergens een boerderij te zien. De zon schemert tussen flarden regenwolken, het weer in dit niemandsland is vandaag onzeker. Dan, eindelijk, komt een handvol huizen in zicht. Emmadorp, het einde van de wereld. Er is zelfs een café. Het Verdronken Land. Van hieruit organiseert Het Zeeuwse Landschap excursies door het Verdronken Land van Saefthinghe, het grootste brakwatergebied van West-Europa.

In het eerste huis vanaf de dijk woont bioloog Jan Boom. na een carrière als schaapherder nu schaaphouder. Het verschil: de schapen mogen nu vrij over de schorren zwerven. Dat doen ze overigens niet: ze blijven het liefst dicht bij de dijk waar het kweldergras het beste smaakt, en de kans dat een lam in zo'n verraderlijke geul verdrinkt het kleinst is. En Boom? Die schrijft aan een boek over dit prachtige gebied van 3.500 hectare tussen land en zee.

De eerste indruk vanaf de dijk valt wat tegen: een groene vlakte zo ver het oog reikt, wat meeuwen die luid protesteren tegen onze komst, en ver weg aan de horizon, achter de nauwelijks zichtbare radartoren, hoge zeeschepen die langzaam over de Westerschelde schuiven, van Antwerpen naar de Noordzee en vice versa.

Bij nader inzien worden de groene schorren echter doorkliefd met een breed uitwaaiend net van krekken en geulen, door eb en vloed uitgesleten in de zware klei. Soms liggen de smalle geulen verborgen tussen de brakwatervegetatie, zoals het schorrezoutgras, het kweldergras, de zeebies, de zeeaster (in de zomer tot ander-

halve meter hoog) de zeekraal en de zoutmelde. Een wandeling door dit sompige land is een kwestie van springen en glijden en het evenwicht bewaren.

Midden in de groene vlakte ligt een zandheuvel met een aftakelende keet; vanaf dit eiland in het land is het uitzicht schitterend. Achter de dijk in het oosten is — vaag — een torenspits te zien: het grensdorp Prosperpolder. De regenlucht klaart op, en achter die verre kerk verschijnt nu, uit het niets, een ander silhouet: twee massieve koeltorens met flarden van stoom. De kerncentrale van Doel bij Antwerpen, aan de oever van de Schelde.

We lopen verder, dwars door de brede Rotte-geul en de nog bredere IJskelder-geul. Links en rechts rijzen twee meter hoge kleiwanden steil omhoog, imposante getuigenissen van de kracht van het water dat nu vredig meandert naar zee. Op de bodem van de geul is zand afgezet, dat loopt wat gemakkelijker. Bij de monding is de geul een kilometer breed. In de Westerschelde is het getij inmiddels al twee uur opgaand, maar hier is daar nog niets van te merken. Pas als de vloed voldoende hoog reikt stromen de geulen met grote kracht en snelheid (driekwart meter per seconde) vol. Het water wordt vanaf de Noordzee als in een trechter de Westerschelde ingestuwd. Waar Nederland ophoudt en België begint bedraagt het verschil tussen eb en vloed liefst vierëneenhalve meter.

We zwerven verder. Gids en conservator Louis Derden verhaalt enthousiast over flora, fauna en geschiedenis. De Heerlijkheid Saefthinghe was tot ver in de zestiende eeuw vruchtbaar polderland, het dorp Weele kende zelfs twee parochies en aan de rand

van de Schelde stond een klein kasteel. Landbouw en winning van zout en turf zorgden voor welvaart.

De Allerheiligenvloed in 1570 bracht al grote schade aan, maar in 1584 kwam de echte klap. De Geuzen staken de dijken door om de Spanjaarden, de bezetters van Antwerpen, de weg te blokkeren. Het land werd verdronken land, dit deel van Vlaanderen heet sindsdien Staats- en later Zeeuws-Vlaanderen.

Vanaf het midden van de negentiende eeuw werd het verdronken land opnieuw bedijkt, maar plannen om het hele Verdronken land van Saefthinghe op de zee terug te winnen werden nooit uitgevoerd. Gelukkig maar, zegt de hedendaagse natuurliefhebber. Dat zegt ook de waterstaatkundige Vlaming, die beseft dat het Verdronken Land van Saefthinghe bij elkaar tijdens vloed circa 6 tot 20 miljoen kubieke meter water 'herbergt', water dat niet verder de Schelde wordt opgestuwd.

We keren terug op onze schreden voor het hoge water dat onmogelijk maakt. Drijfzand en modder maken de wandeling inspannend, bij het oversteken van een geul zuigt de modder je laarzen soms bijna vast. Terug in Emmadorp kan het schoeisel bij het café worden schoongespoeld. Binnenvoer, of op het terras, wacht na drieëneenhalve uur een aangename dronk.

KEES CALJÉ

NRC HANDELSBLAD

OPROEP INLEVEREN INVENTARISATIE-GEGEVENS

Fenologie.

Het lag aanvankelijk in de bedoeling om in deze Peregrijn een verslagje van het Fenologie-onderzoek 1993 op te nemen. Ondanks het grote aantal leden, en de eenvoud van dit onderzoekje zijn er tot nu toe echter slechts 6 ingevulde formulieren bij mij terecht gekomen. Omdat ik hoop dat er nog enkele zullen volgen, heb ik besloten om de verslaglegging nog even uit te stellen. Dus voor die leden die de aankomst-data van onze zomergasten hebben genoteerd, maar nog niet hebben doorgegeven hierbij de mogelijkheid om hun formulier alsnog op te sturen, of mee naar de vergadering te brengen.

Dodaars.

De inventaristie-periode van de Dodaars is nu min of meer afgelopen. Gelieve de resultaten door middel van de dit voorjaar uitgereikte formulieren aan mij door te geven.

Huiszwaluw.

Hoewel het broedseizoen van de huiszwaluw min of meer op zijn eind begint te lopen, kunnen er hier en daar misschien toch nog wel wat aanvullende gegevens worden verzameld. Blijf dus opletten. De gegevens die reeds zijn verzameld in het kader van de huiszwaluw-inventarisatie kunnen worden ingeleverd bij Gerard.

Mortelen.

Als het goed is zijn de gegevens met betrekking tot de broedvogelinventarisatie van de Mortelen inmiddels in het bezit van Nico. Als dit niet zo is zou ik namens Nico willen vragen om ervoor te zorgen dat deze gegevens alsnog zo spoedig mogelijk bij Nico terecht zullen komen.

Ad van Poppel.

NACHTEGAAL

Geliefde, ga gerust je gang
De maan is vol, de sterren stralen
En rond ons huis klinkt het gezang
Van duizend-en-één nachtegalen

o
ivo

werkgroep voor vogel- en natuurbescherming midden-brabant

Gerard v.d. Kaai
v. Ryckevorsellaan
17
5062 DH Oisterwijk

de werkgroep staat als vereniging bij de KvK ingeschreven onder nummer V. 259382